

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Skupštini Društva i Upravnom odboru „Dunav osiguranja“ a.d. Banja Luka

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja za 2013. godinu „Dunav osiguranje“ a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Društvo), koja je obuhvatila reviziju bilansa stanja, bilansa uspjeha, bilansa novčanih tokova, izvještaja o promjenama na kapitalu i izvještaja koji čine priloge uz finansijske izvještaje (napomene uz finansijske izvještaje, stanje i promjene tehničkih rezervi osiguranja, stanje i struktura ulaganja tehničkih rezervi, stanje i struktura sredstava garantnog fonda).

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i objektivnu prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srpske. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed kriminalne radnje ili greške; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika, kao i korišćenje najboljih mogućih računovodstvenih procjena.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Osim kao što je objelodanjeno u Osnovama za mišljenje sa rezervom, reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Odabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, nastalih usljed kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivnu prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizorskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola pravnog lica. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

(nastavlja se)

Osnove za mišljenje sa rezervom

Kao što je objelodanjeno u napomeni broj 5, uz finansijske izvještaje, na osnovu raspoložive dokumentacije, revizorskim postupcima došli smo do saznanja da Društvo nije objektivno prezentovalo potraživanja i to:

- Potraživanja od državnih i drugih institucija (101.886 KM) se odnose na potraživanja od Poreske uprave Republike Srpske i Osnovne škole „Sveti Sava“ Banja Luka. Za data potraživanja je proteklo više od dvanaest mjeseci od roka dospijeca. Društvo nije vršilo procjenu naplativosti potraživanja u skladu sa usvojenim računovodstvenim procjenama. Prezentovanjem potraživanja na ovaj način, neto iznos potraživanja je precijenjen, kao i ukupna imovina Društva i rezultat poslovanja za tekući period (101.886 KM).
- Za potraživanja po osnovu sudskih sporova (105.925 KM) od Rudnika kaolina Motajica a.d. Srbac (27.453 KM), Hidrat a.d. Ukrina – Čelinac (73.671 KM) i Žera d.o.o. Čelinac (4.802 KM), revizorskim postupcima došli smo do saznanja da su potraživanja od Hidrat a.d. Ukrina – Čelinac (73.671 KM) i Žera d.o.o. Čelinac (4.802 KM) starija od dvanaest mjeseci. Prezentovanjem potraživanja na ovaj način, neto iznos potraživanja je precijenjen kao i ukupna imovina Društva i rezultat poslovanja za tekući period (78.473 KM).
- Društvo je na osnovu Ugovora o ustupanju potraživanja od 23.12.2013. godine između Društva (Ustupilac) i Reunion d.o.o. Banja Luka (Primalac) ustupilo svoja potraživanja prema dužnicima u nominalnom iznosu od 2.080.923 KM. Reunion d.o.o. Banja Luka se obavezao da u roku od tri dana od dana zaključenja ovog Ugovora plati Društvu za ustupljeno potraživanje ukupan iznos od 1.800.000 KM. Društvo je razliku između nominalne vrijednosti ustupljenih potraživanja i iznosa za naplatu od Primaoca u iznosu od 280.923 KM iskazalo kao potraživanje od Primaoca, što nije u skladu sa Ugovorom. Na ovaj način iskazivanja potraživanja Društvo je podcijenilo trošak tekućeg perioda i precijenilo potraživanje kao i rezultat poslovanja tekućeg perioda za iznos od 280.923 KM.

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte korekcija koje na finansijske izvještaje mogu imati pitanja navedena u prethodnim pasusima, priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno stanje imovine, kapitala i obaveza „Dunav osiguranje“ a.d. Banja Luka sa stanjem na dan 31. decembra 2013. godine, kao i rezultat poslovanja, za godinu završenu na taj dan.

(nastavlja se)

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezerve u odnosu na dato mišljenje skrećemo pažnju, izražavajući stavove i mišljenja, o dodatnim izvještajima sastavljenim u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima iz oblasti osiguranja Republike Srpske:

Kao što je objelodanjeno u napomeni 4.2, uz finansijske izvještaje, uvidom u raspoloživu dokumentaciju došli smo do saznanja da Društvo kod evidentiranja procjene vrijednosti zemljišta nije dosljedno primjenjivalo zahtjeve MRS-16 *Nekretnine postrojenja i oprema* u vezi sa obavezom ako se procjenjuje jedna stavka neke grupe sredstava moraju se procjenjivati i knjižiti efekti procjene cijele grupe. Naime, Društvo je procjenjivalo zemljište, koje je bilo iskazano na poziciji nekretnina, za dio zemljišta koje je reklasifikovalo na investicione nekretnine povećalo je vrijednost dok za dio koji je ostao u okviru pozicije nekretnina nije usklađivalo sa fer vrijednosti, što je u suprotnosti sa zahtjevima MRS-16 *Nekretnine postrojenja i oprema* i drugim MRS/MSFI.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 4.2.2, uz finansijske izvještaje, na osnovu uvida u raspoloživu dokumentaciju i obrazloženja ovlašćenih lica Društva nisamo mogli u potpunosti da se uvjerimo u procijenjenu fer vrijednost investicionih nekretnina, kao i iskazanu vrijednost i objavljivanja u vezi sa ovom pozicijom sredstava u bilansu stanja na dan 31. decembar 2013. godine (4.170.263 KM) prema zahtjevima MRS-40 i drugih MRS-a.

Kao što je objelodanjeno u napomeni 8, na osnovu raspoložive dokumentacije i objašnjenja rukovodstva Društva došli smo do saznanja da je Društvo zaključivalo ugovore sa vlasnicima vozila o zakupu prostora za isticanje reklame na vozilu na period od godinu dana. Plaćanje je vršeno u visini godišnje naknade zakupa. Takođe, uvidom u dokumentaciju (ugovor, izvode sa žiro računa i blagajnu) nismo se mogli u potpunosti uvjeriti o pojedinačnim uplatama po ugovoru o zakupu.

Kao što je objelodanjeno u napomeni broj 14, uz finansijske izvještaje, Društvo je 28.12.2012. godine primilo rješenje broj 06.05/411-590-2/12 o odgodi plaćanja poreskih obaveza utvrđenih rješenjem broj 06/1.01/0303/490-16.49/09 od 31.01.2011. godine na 36 mjesečnih anuiteta počevši od 28.01.2013. godine, u kome je utvrđen iznos kamata za neblagovremeno izmirenje utvrđenih obaveza u iznosu od 283.340 KM.

Od navedenog iznosa kamata 240.389 KM se odnosi na kamate za period 15.11.2009. godine do 28.12.2012. godine. Iznos kamata od 42.951 KM koji se odnosi na otplatni period od 28.12.2012. godine do 28.12.2015. godine, čine kamate koje su trebale teretiti poslovanje 2012. godine i 2013. godine u iznosu 14.317,00 KM obaveze po kamatama za period od 1.1.2014. godine do 28.12.2015. godine (28.634 KM) i isti iznos se mogao iskazati na aktivnim vremenskim razgraničenjima.

(nastavlja se)

Društvo je navedene obaveze evidentiralo u poslovnim knjigama u 2013. godini na način da je 141.670 KM evidentirano na teret troškova tekućeg perioda, a iznos 113.036 KM na teret aktivnih vremenskih razgraničenja. Revizorskim postupcima nismo se uvjerali u opravdanost iskazivanja dijela troškova (113.036 KM) na vremenskim razgraničenjima, na ovaj način iskazivanja troškova precijenjena je ukupna aktiva Društva i precijenjen je rezultat poslovanja iz ranijeg perioda. Takođe, iskazivanjem troškova kamata koji se odnose na period do 31.12.2012. godine precijenjeni su troškovi poslovanja tekuće godine i precijenjen rezultat poslovanja iz ranijih godina. Prilikom ispravke grešaka iz ranijih godina kao i objavljivanja o istim Društvo nije primjenjivalo usvojene računovodstvene politike kao ni zahtjeve MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

Kao što je dato u napomeni III, uz finansijske izvještaje, postojeći informacioni sistem u Društvu, se odvija na složen način. Analitička knjigovodstvena evidencija se radi u decentralizovanom informacionom sistemu (na devet različitih lokacija) i softver za tu namjenu je kreiran i održavan od strane Informatičke funkcije kompanije Dunav a.d.o. Beograd. Uvidom u elektronsku bazu podataka, glavnu knjigu i analitičke evidencije konstatovali smo da ne postoji povezanost između ta dva softvera, izvještaji dobijeni iz analitičke evidencije se u SAP unose ručno. Iako oba softvera, svaki u svom domenu daju tačne i istinite podatke, nedostaci su u vidu složenosti, distribuiranosti i ručnog unosa, i povećavaju mogućnost grešaka u radu i podacima, kao i nepreglednosti i komplikovanosti za korisnike podataka.

Kao što je objelodanjeno u napomeni VIII, uz finansijske izvještaje, priloženi finansijski izvještaji Društva su sastavljeni pod pretpostavkom da će Društvo nastaviti svoje poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Društvo je u izvještajnom periodu iskazalo poslovni gubitak u iznosu od 1.651.966 KM; prihodi od premija osiguranja (17.351.823 KM) manji su u odnosu na prethodnu godinu u iznosu od 1.050.609 KM, odnosno za 5,71%. Kratkoročne obaveze Društva na dan 31.12.2013. godine veće su od tekuće imovine za iznos od 339.398 KM, dok je ratio likvidnosti od 0,98. Na osnovu navedenog, Društvo može biti suočeno sa problemima likvidnosti, odnosno nemogućnosti blagovremenog izmirenja obaveza u trenutku dospijanja.

Ovlašćeni aktuar je dao negativno mišljenje o poslovanju Društva uz slijedeće navode: „Društvo je imalo visoke troškove sprovođenja osiguranja koji su 2,16 puta veći od dozvoljenog režijskog dodatka. Obračunati režijski dodatak iznosi 5.171.893,09 KM. Troškovi sprovođenja osiguranja iznose 11.180.781,00 KM i veći su za 6.008.887,91 KM od dozvoljenog režijskog dodatka. Udio troškova sprovođenja osiguranja u fakturisanjima iznosi 64,80%. U narednom periodu Društvo mora smanjiti troškove sprovođenja osiguranja, odnosno racionalnije upravljati ovim troškovima dovodeći ih na razumnu mjeru. Ovlašćeni aktuar smatra da je to i dalje osnovni problem Društva, kojem se mora posvetiti maksimalno moguća pažnja. Međutim, i pored ovako visokih troškova sprovođenja osiguranja, Društvo je izmirilo sve svoje obaveze po pitanju šteta, kao i ostale obaveze.

(nastavlja se)

(nastavak)

Društvo nije uskladilo sredstva za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja na dan 31.12.2013. godine, odnosno Društvo nema dovoljan iznos plasiranih sredstava za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja po Pravilniku. Društvo je pokrilo 77,35% iznosa tehničkih rezervi. Nedostaju sredstva u iznosu od 3.323.252,31 KM.

Postoje izvjesna odstupanja u pogledu dosljedne primjene pojedinih akata poslovne politike. Društvo u narednom periodu mora otkloniti uočene neusaglašenosti, koje su navedene u odredbama Mišljenja, te dosljedno poštovati i primjenjivati usvojena akta poslovne politike.“

Nadalje, iako je dato negativno mišljenje, ovlašćeni aktuar ističe da se vidi nastojanje Društva da ispravi nagomilane probleme iz prethodnog perioda.

Napomene uz finansijske izvještaje za 2013. godinu koje je sačinilo Društvo sadrže uglavnom podatke koji su iskazani u finansijskim izvještajima prezentovanim (na propisanim obrascima) i javno objavljeni na Banjalučkoj berzi. Revizorskim postupcima došli smo do saznanja da Društvo nije izvršilo u potpunosti objavljivanja u skladu sa MRS i MSFI. Korisnicima finansijskih izvještaja je potrebno prezentovati informacije, obrazloženja za pojedinačne pozicije finansijskih izvještaja i to kako su formirane, računovodstvene politike vrednovanje i slično.

EF REVIZOR d. o. o.

Banja Luka, Gajeva broj 12

Datum: 3. april 2014. godine

Ovlašćeni revizor

Milani Kondić

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Milani Kondić", written over the printed name.